BEZPŁATNY

NR 3/2023 (216)

powiatowy Kurier

ISSN 1509-4677

www.starostwo.lezajsk.pl

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

Wesołych Świąt!

W NUMERZE:

POWIAT 3-12

- Życzenia dla czytelników
- Sesje Rady Powiatu Leżajskiego
- Uroczysta zbiórka z okazji zdania obowiązków zastępcy komendanta powiatowego PSP w Leżajsku
- Zmiana na stanowisku Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku
- Dom Pomocy Społecznej im. Józefa Żurawia w Brzózie Królewskiej
- Wolne miejsca dla osób potrzebujących zapewnienia całodobowej opieki
- Droga do beatyfikacji męczenników z Markowej

OŚWIATA 13-17

- ZSL: Oddział dwujęzyczny w „Chrobrym"; Młodzież z „Chrobrego" w projekcie Międzypokoleniowy wymiar sprawności fizycznej po pandemii Covid-19
- ZST: Warsztaty językowe w Londynie; Szymon Baj finalistą Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej; Polsko-niemiecka współpraca młodzieży MORAWA 2023
- SOSW: 30 lat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku i 40 lat Szkoły Podstawowej nr 5; Program obchodów jubileuszu

KULTURA 18-20

- Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim. Cz. VII. Gospodarka klasztorna i ruch pielgrzymkowy w XVIII-XIX w.
- Dzień Kobiet w Muzeum Ziemi Leżajskiej

KALENDARZ IMPREZ 21

SPORT 22-23

- Z życia Sparty

PODRÓŻE 24-25

- Tajemnice Sacsayhuamán (Peru)

KOMUNIKATY 26

- Działania Fundacji Leżajskiego Stowarzyszenia Rozwoju

BLOK REKLAMOWY 26-28

Kurier Powiatowy – Wydawca:
Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:
ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.
Redakcja wydania: Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL), Tomasz Chrząstek (SOSW), Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: Advert Studio Marcin Wilk, ul. Obrońców Westerplatte 32B/10 41-710 Ruda Śląska
Przygotowanie do druku: grafikaitp@gmail.com
Nakład: 3000 egzemplarzy
Numer zamknięto: 23.03.2023 r.

ZIEMIA LEŻAJSKA

25-LECIE POWIATU LEŻAJSKIEGO

W wyniku reformy administracyjnej, która pod koniec lat 90. wprowadziła trzystopniową strukturę podziału terytorialnego, powstało 16 rządowo-samorządowych województw i 308 samorządowych powiatów, a wśród nich powiat leżajski. Choć wprowadzenie reformy datuje się na 1 stycznia 1999 r., to wybory do samorządów gminnych, powiatowych i wojewódzkich odbyły się już 11 października 1998 r. Najczęściej to właśnie tę datę przyjmuje się jako faktyczny moment powstania samorządów powiatowych. W związku z tym w roku obecnym powiat leżajski będzie świętował 25-lecie swojego istnienia.

W ramach jubileuszowych obchodów samorząd powiatu leżajskiego zaplanował szereg wydarzeń, m.in.:

- konkurs fotograficzny skierowany do mieszkańców powiatu leżajskiego;
- konkurs na krótki film promujący powiat leżajski, adresowany do młodzieży ze szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu leżajskiego;
- koncert Powiatowej Orkiestry DIVERTIMENTO;
- jubileuszowa edycja Dnia Powiatu Leżajskiego oraz wręczenie Nagród Przyjaciel Powiatu Leżajskiego;
- wystawa zdjęć archiwalnych;
- wydanie publikacji o powiecie;
- uroczysta Jubileuszowa Sesja Rady Powiatu;
- wykłady/konferencje na temat historii powiatu leżajskiego.

Ponadto wszelkim wydarzeniom odbywającym się w roku jubileuszowym będzie towarzyszyć okolicznościowe logo.

Zapraszamy do śledzenia naszego profilu na Facebooku www.facebook/lezajskipowiat oraz strony www Starostwa Powiatowego w Leżajsku www.starostwo.lezajsk.pl, aby na bieżąco śledzić informacje o ww. wydarzeniach.

Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał, alleluja!

Jednocząc się w przeżywaniu Świąt Wielkiej Nocy
prosimy przyjąć życzenia pełne nadziei, pokoju i dobra.

Niech Zmartwychwstały Chrystus, nasz Pan i Zbawiciel, który z miłości oddał życie swoje
za przyjaciół swoich obdarzy Was błogosławieństwem, a Wasze serca napełni radością.

Niechaj miłość Zmartwychwstałego Chrystusa
staje się źródłem siły, mocy i wiary na każdą chwilę dnia.

Ciepłych, pełnych radosnej nadziei Świąt Zmartwychwstania Pańskiego,
rodzinnych spotkań przy wielkanocnym stole oraz smacznego święconego jajka
życzą:

W imieniu Rady Powiatu Leżajskiego
Przewodniczący
Adam Wylaź

W imieniu Zarządu Powiatu Leżajskiego
Przewodniczący
Marek Śliż

Z okazji Świąt Wielkanocnych składam Państwu
najserdeczniejsze życzenia.
Niech radosny dzień Zmartwychwstania Pańskiego
napełni nas wiarą, pokojem i wzajemną życzliwością
oraz pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Zdrowych, pogodnych i prawdziwie rodzinnych
Świąt Wielkiej Nocy.

Poseł na Sejm RP
Jerzy Paul

„Pomyśl, bracie: może być tak, że raz tylko i nigdy więcej przejdzie obok i da ci znak Chrystus żywy z krzyżem na ręce…”
M.J. Kononowicz.

Drodzy Mieszkańcy Ziemi Leżajskiej!
On przyjdzie! Do każdego!
Tak jak przyszedł po Zmartwychwstaniu do uczniów w drodze do Emaus.
Pogrzebany, niechciany, zapomniany albo oczekiwany – w radości albo smutku.
Przyjdzie abyśmy mogli Go dotknąć, uwierzyć, że nie na darmo niesiemy krzyż, cierpimy rany, idziemy w samotności. Że nie na darmo!
Zmartwychwstał Jezus Chrystus, abyśmy mieli pewność, że prawda zawsze zwycięży, że dobro jest silniejsze niż zło, że miłość jest wieczna.
Dlatego radujmy się i weselmy.
Życzę Państwu radosnego świętowania przy wielkanocnych stołach, odpoczynku i radości, która zawieść nie może.

SENATOR RP
JANINA SAGATOWSKA

SZANOWNI PAŃSTWO, DRODZY PRZYJACIELE!

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych pragniemy złożyć Państwu najserdeczniejsze życzenia zdrowia, spokoju i pogody w sercu przepełnionego radością i nadzieją.
Niech Zmartwychwstanie Pańskie, które niesie odrodzenie napełni nas pokojem i wiarą, niech da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.
Życzymy, aby Zmartwychwstanie dokonało się także w naszych sercach i trwało przez każdy kolejny dzień życia. Aby nadchodzące święta przyniosły ze sobą wiele miłości i dobra, oby szczęśliwe chwile spędzone w kręgu najbliższych trwały jak najdłużej.

Senator Rzeczypospolitej Polskiej
Stanisław Ożóg

Radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego
dr inż. Karol Ożóg

Niech Święta Zmartwychwstania Pańskiego
będą czasem miłości i nadziei,
który przyniesie spokój, radość i wzajemną życzliwość,
a moc odrodzenia życia napełni nas wiarą
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.
Wesołego Alleluja!

życzy

Radosław Wiatr

II Wicewojewoda Podkarpacki

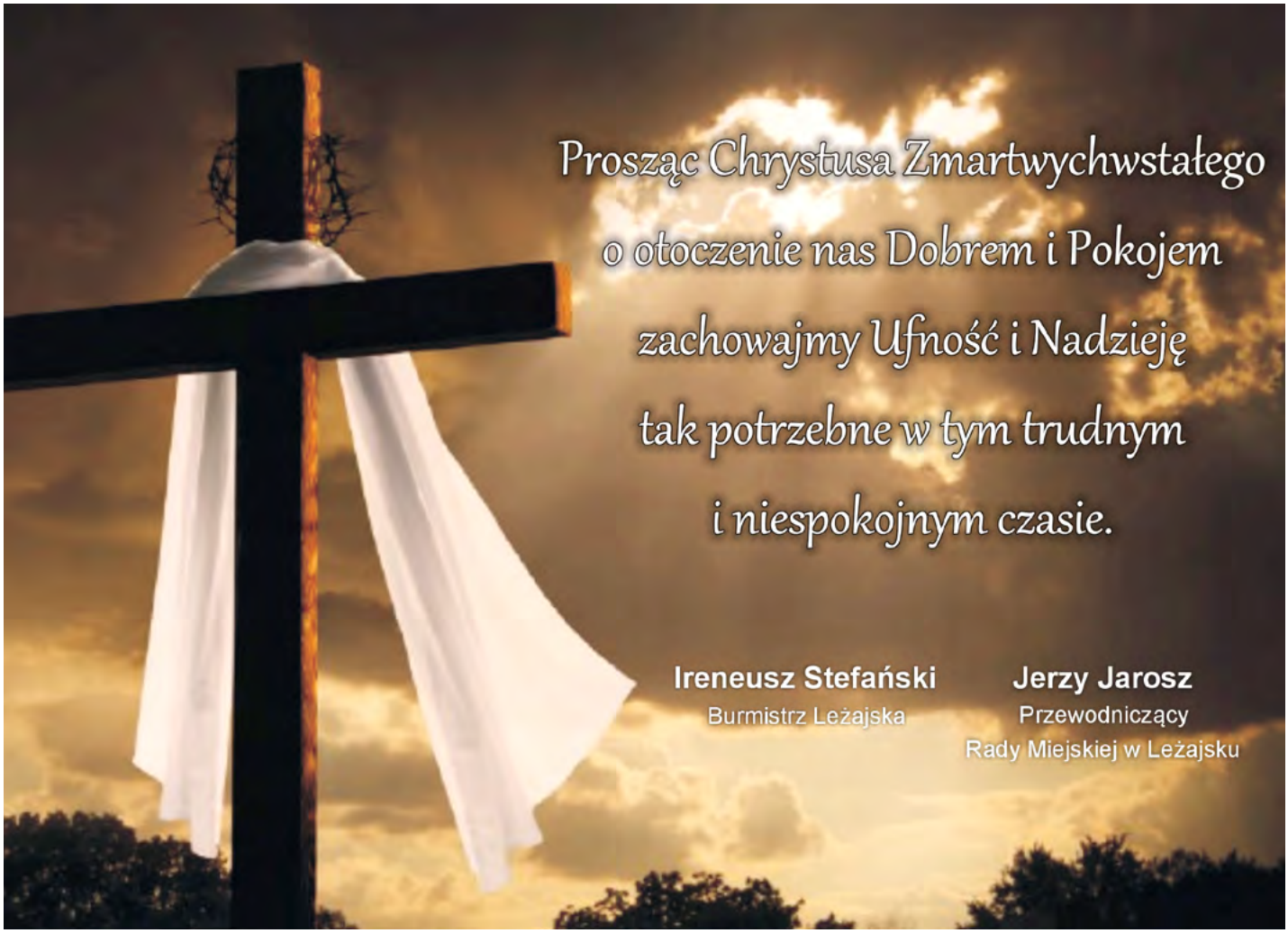
Prosząc Chrystusa Zmartwychwstałego
o otoczenie nas Dobrem i Pokojem
zachowajmy Ufność i Nadzieję
tak potrzebne w tym trudnym
i niespokojnym czasie.
Ireneusz Stefański
Burmistrz Leżajska
Jerzy Jarosz
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Leżajsku

Na pełen tajemnicy i radości czas przeżywania
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego proszę przyjąć
życzenia zdrowia, pogody ducha oraz rodzinnego ciepła.
Życzymy, aby nadzieja, wiara i życzliwość zagościły
w naszych domach i towarzyszyły nam każdego dnia,
pozwalając realizować osobiste i zawodowe zamierzenia.
Niech Zmartwychwstały Chrystus przynoszący pokój
i dobro napełni radością nasze serca, otwierając je na
potrzeby innych ludzi.
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Nowej Sarzynie
Stanisław Kurlej
Burmistrz Miasta i Gminy
Nowa Sarzyna
Andrzej Rychel

Wesołych Świąt!

Wielkanoc to czas nadziei i otuchy.
Czas odrodzenia się wiary w siłę Chrystusa i drugiego człowieka.
Życzymy aby Święta Wielkanocne
przyniosły radość oraz wzajemną życzliwość.
Niech Zmartwychwstanie, które niesie odrodzenie,
napełni Was pokojem oraz nadzieją,
niech da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Przewodniczący
Rady Gminy Kuryłówka
Dominik Kusy

KURYŁÓWKA

Wójt Gminy Kuryłówka
Agnieszka Wyszyńska

Mieszkańcom Powiatu Leżajskiego życzymy zdrowych, pełnych spokoju i radości Świąt Wielkanocnych. Niech Tajemnica Zmartwychwstania Pańskiego rozproszy niepokoje, umocni wiarę i przywróci nadzieję na lepsze jutro.

Wójt Gminy
Grodzisko Dolne
Jacek Chmura

Przewodniczący Rady
Gminy Grodzisko Dolne
Kazimierz Matuszek

Niech Święta Zmartwychwstania Pańskiego będą czasem wzajemnej życzliwości, odpoczynku i refleksji. Niech napełnią nadzieją i wiarą w lepsze dziś i piękniejsze jutro

życzy
Jacek Kwieciński
Dyrektor
Muzeum Ziemi Leżajskiej
wraz z Pracownikami

MUZEUM
Ziemi Leżajskiej

Na święta Wielkiej Nocy
Życzymy radosnego wiosennego nastroju, zdrowia, optymistycznego spojrzenia w przyszłość oraz sukcesów zarówno w życiu zawodowym, jak i osobistym.

Нехай час Великодня принесе мир і полегшення! Христос воскрес із мертвих!

życzą
Monika Smoleń Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku
wraz z Pracownikami.

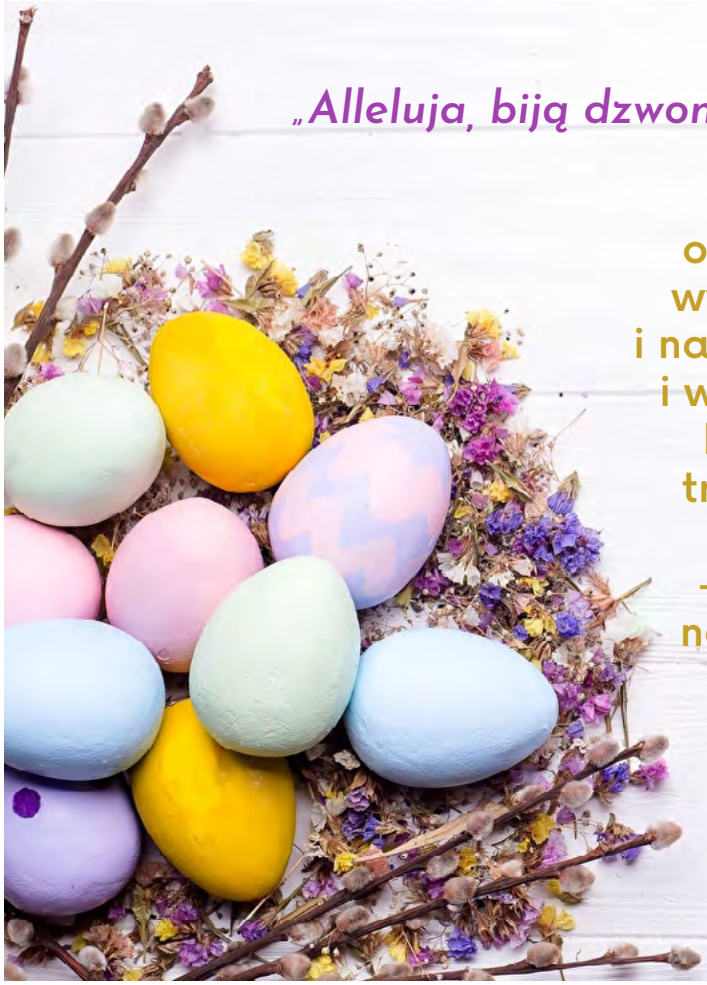

„Alleluja, biją dzwony w ten świąteczny czas..."

Niech radosna nowina o Zmartwychwstaniu Pańskim wypełni Wasze serca radością i nadzieją; niech przyniesie pokój i wiarę w to, że nie ma większej Miłości ponad tę, która jest tryumfem życia nad śmiercią i „siłami ciemności" - Miłości, która niesie światu nadzieję odrodzenia tego, co dobre i piękne.

Przewodniczący Rady
Kazimierz Krawiec

Wójt Gminy Leżajsk
Krzysztof Sobejko

SESJE Rady Powiatu Leżajskiego

23 lutego w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się LXVI sesja Rady Powiatu Leżajskiego. Po przyjęciu porządku obrad uroczyste ślubowanie złożyła nowa radna Wanda Rakszawska-Stopyra, która zastąpiła zmarłego radnego Edwarda Jonkę.

W dalszej części spotkania radni zapoznali się z informacją z działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz z zakresu pomocy społecznej za 2022 r. oraz przyjęli uchwały w sprawie:

- przyjęcia *Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie leżajskim na lata 2023-2025*;
- zatwierdzenia realizacji projektu *Aktywizacja osób bezrobotnych z powiatu leżajskiego (I)* w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia na lata 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet VII Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.1 Aktywizacja osób bezrobotnych pozostających bez pracy;
- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Wojewodą Podkarpackim w sprawie przyjęcia do prowadzenia niektórych zadań związanych z kwalifikacją wojskową w 2023 roku;
- uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie delegowania radnych do składu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Powiatu Leżajskiego;
- zmiany Uchwały Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie powierzenia Gminie Grodzisko Dolne zadania publicznego w zakresie zarządzania odcinkiem drogi powiatowej nr 1271R Grodzisko Dolne – Chałupki Dębniańskie w km 0+000 – 2+800.
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwały zarząd;
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego;
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2023 r.;
- zmiany Uchwały Nr I/6/2018 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego i pozostałych członków Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Leżajskiego;
- zmiany Uchwały Nr I/11/2018 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia składu osobowego Komisji Spraw Społecznych.

Następnie starosta przedstawił sprawozdanie z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

2 marca w sali konferencyjnej Muzeum Ziemi Leżajskiej odbyła się nadzwyczajna LXVIII sesja Rady Powiatu. Spotkanie dotyczyło decyzji Grupy Żywiec o zakończeniu produkcji w Browarze Leżajsk.

Obok radnych Rady Powiatu Leżajskiego w sesji uczestniczyli zaproszeni goście: Wiceminister Sprawiedliwości Marcin Warchoł, Senator RP Janina Sagatowska, Senator RP Stanisław Ożóg, Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, II Wicewojewoda Podkarpacki Radosław Wiatr, przedstawiciel Posła do PE Tomasza Poręby, przedstawiciel Posła na Sejm RP Grzegorza Brauna Tomasz Buczek, radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego Karol Ożóg, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Leżajsku Mieczysław Sztaba, Burmistrz Leżajska Ireneusz Stefański, Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel, Przewodniczący Rady Gminy Leżajsk Kazimierz Krawiec, Wójt Gminy Leżajsk Krzysztof Sobejko, Przewodniczący Rady Gminy Kuryłówka Dominik Kusy, Wójt Gminy Kuryłówka Agnieszka Wyszyńska, Wójt Gminy Grodzisko Dolne Jacek Chmura, Przewodniczący ZZ „Solidarność" w Browarze Leżajsk Jan Hałaś.

Podczas spotkania zaproszeni uczestnicy przedstawili swoje stanowiska, zaś radni wydali oświadczenie w sprawie ww. decyzji Grupy Żywiec oraz wystosowali apel do Prezesa Rady Ministrów o włączenie się do akcji ratowania Browaru w Leżajsku.

UROCZYSTA ZBIÓRKA

z okazji zdania obowiązków zastępcy komendanta powiatowego PSP w Leżajsku

23 lutego 2023 r. w Komendzie Powiatowej PSP w Leżajsku odbyła się uroczysta zbiórka z okazji zdania obowiązków zastępcy komendanta powiatowego przez st. bryg. Jacka Grzywnę w związku z przejściem na zaopatrzenie emerytalne.

W uroczystości uczestniczyli: poseł na sejm RP Jerzy Paul, zastępca podkarpackiego komendanta wojewódzkiego PSP st. bryg. Andrzej Marczenia, starosta leżajski Marek Śliż, przedstawiciele władz samorządowych, instytucji i straży, księża kapelani, policjanci, funkcjonariusze i pracownicy cywilni KP PSP w Leżajsku na czele z komendantem powiatowym PSP st. bryg. Józefem Kludysem, strażacy emeryci, druhowie OSP, przyjaciele oraz najbliższa rodzina.

Uroczysta zbiórka była okazją do złożenia gratulacji i podziękowań dla st. bryg. Jacka Grzywny za ponad 36-letnią służbę w Państwowej Straży Pożarnej, za wkład w rozwój ochrony przeciwpożarowej powiatu leżajskiego oraz wzorową współpracę. Nie zabrakło również wspomnień z okresu czynnej służby oraz życzeń wszelkiej pomyślności i satysfakcji w życiu osobistym.

st. bryg. Wojciech Długosz

Zmiana na stanowisku Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku

24 lutego, w świetlicy leżajskiej jednostki Policji odbyła się uroczysta zbiórka w związku ze zmianą na stanowisku Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku. 25 lutego pełniącym obowiązki komendanta został młodszy inspektor Janusz Mokrzycki.

Podczas uroczystości leżajscy funkcjonariusze pożegnali przechodzącego w stan spoczynku dotychczasowego komendanta inspektora Zenona Wierzchowskiego, który podziękował wszystkim za owocną współpracę. W wydarzeniu wzięli udział: Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie nadinsp. Dariusz Matusiak, Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, Zarząd Powiatu Leżajskiego: Starosta Leżajski Marek Śliż, Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenczek, Członek Zarządu Powiatu Krzysztof Trębacz, a także przedstawiciele lokalnych władz samorządowych, organów wymiaru sprawiedliwości, innych służb mundurowych oraz funkcjonariusze i pracownicy cywilni Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku.

W trakcie uroczystości mł. insp. Janusz Mokrzycki (na zdjęciu pierwszy z prawej) odebrał z rąk Komendanta Wojewódzkiego Policji w Rzeszowie rozkaz o powierzeniu obowiązków Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku, przywitał się ze sztandarem jednostki, a także złożył meldunek o objęciu stanowiska.

Po ceremonii pożegnania i przywitania ze Sztandarem Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku głos zabrał Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie nadinsp. Dariusz Matusiak. Podczas wystąpienia podziękował insp. Zenonowi Wierzchowskiemu za wzorową służbę na rzecz bezpieczeństwa lokalnej społeczności i propagowania dobrego imienia Policji. Nowemu przełożonemu leżajskich policjantów życzył wielu sukcesów oraz wytrwałości w realizacji obowiązków służbowych.

Obejmujący stanowisko Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku mł. insp. Janusz Mokrzycki podziękował za okazane zaufanie, a odbierając gratulacje zapewnił o współpracy z przedstawicielami samorządów, wymiaru sprawiedliwości, a także z funkcjonariuszami i pracownikami cywilnymi.

Młodszy inspektor Janusz Mokrzycki swoją służbę w Policji rozpoczął w 1990 r. Jest absolwentem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz Wydziału Administracji i Zarządzania Wyższej Szkoły Administracji i Zarządzania w Przemyślu. Podczas swojej służby był m.in. Naczelnikiem Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Lubaczowie, a także I Zastępcą Komendanta Powiatowego Policji w Jarosławiu. Od 16. marca 2016 r. piastował funkcję I Zastępcy Komendanta Powiatowego Policji w Lubaczowie.

KPP w Leżajsku

Dom Pomocy Społecznej
im. Józefa Żurawia w Brzózie Królewskiej

Nasz Dom Pomocy Społecznej to miejsce, gdzie troszczymy się o innych: chorych, samotnych i tych w podeszłym wieku, wymagających zapewnienia im całodobowej opieki. Wykwalifikowana kadra pracownicza, w skład której wchodzą m.in. pielęgniarki, rehabilitanci, kwalifikowane opiekunki, specjaliści pracy socjalnej, terapeuci i inni specjaliści, są gotowi, by nieść pomoc tym, którzy jej potrzebują. Każdego dnia pomagają naszym mieszkańcom w codziennych czynnościach życiowych, starają się ulżyć im w cierpieniu. Personel medyczny przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu leczy, pielęgnuje i opiekuje się naszymi mieszkańcami. Zapewniamy także rehabilitację oraz wspomagamy mieszkańców w zagospodarowaniu czasu wolnego przez terapię zajęciową.

Posiadamy aneksy mieszkalne z pokojami 1, 2, 3 osobowymi z łazienką. Własna kuchnia przygotowuje smaczne i urozmaicone posiłki komponowane przez dyplomowanego dietetyka, zgodne z zaleceniami lekarskimi i upodobaniami naszych mieszkańców. Bardzo ważne dla naszych podopiecznych są wartości religijne, dlatego w domu znajduje się piękna, przestronna kaplica z Najświętszym Sakramentem, w której chętni uczestniczą w mszach świętych i innych nabożeństwach.

W otoczeniu placówki znajduje się zadrzewiony ogród z altaną, do którego prowadzą ścieżki spacerowe przystosowane dla osób niepełnosprawnych. W letnie dni jest idealny do spędzania czasu na spacerach, spotkaniach z rodziną czy uczestniczenia w zajęciach terapeutycznych. Staramy się, aby miła atmosfera, uśmiech i życzliwość gościły u nas na co dzień, by nasi mieszkańcy czuli się jak w ciepłym, rodzinnym domu. Aby nie czuli się osamotnieni, pomagamy im rozwijać pasje oraz odkrywać nowe umiejętności i zdolności. Dajemy możliwość nawiązywania i podtrzymywania kontaktów społecznych, uczestnicząc w różnorodnych imprezach kulturalno-rekreacyjnych na terenie ośrodka i poza nim. Współpracujemy z wieloma organizacjami i otwieramy się na otaczający świat, co przynosi pozytywne efekty terapeutyczne dla naszych podopiecznych.

Dysponujemy dwoma busami, które są wykorzystywane dla potrzeb przebywających u nas osób, wożąc na wizyty do lekarzy specjalistów, ale także na zakupy, wycieczki, czy np. do teatru. Dla rodzin odwiedzających swoich bliskich duże znaczenie ma lokalizacja naszego domu, gdyż budynek usytuowany jest w odległości 8 km od Leżajska, przy drodze wojewódzkiej do Sokołowa Małopolskiego. Natomiast osoby niezmotoryzowane mogą skorzystać z przystanku autobusowego znajdującego się tuż obok ośrodka. Wiemy, jak bardzo ważny jest kontakt z najbliższymi zarówno dla naszych podopiecznych, jak i dla ich rodzin. A dla bliskich, którzy mieszkają dalej, dajemy możliwość kontaktu za pomocą komunikatorów społecznościowych lub wideorozmowy. Bieżące wydarzenia z życia domu można też śledzić na naszym profilu na Facebooku.

Wolne miejsca

dla osób potrzebujących zapewnienia całodobowej opieki

Informacje formalne dla osób zainteresowanych pobytem.

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (art. 17, ust.1, pkt 16).

Zgodnie z art. 54 ww. ustawy:

1. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.
2. Osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, z zastrzeżeniem ust. 2a, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

2a. W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Art. 61.

1. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:
1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej

– przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

2. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:
1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;
2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

2a. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wnosić osoby niewymienione w ust. 2. 2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2

Aktualna wysokość 300% kryterium dochodowego to:

- 2 328 zł (dwa tysiące trzysta dwadzieścia osiem złotych) dla osoby samotnie gospodarującej.
- 1 800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) na osobę w rodzinie.

W celu uzyskania informacji odnośnie możliwości skierowania i zamieszkania w Domu Pomocy Społecznej im. Józefa Żurawia w Brzózie Królewskiej zapraszamy do kontaktu telefonicznego: **17 240 31 11,** lub mailowego: **dps.brzoza@pro.onet.pl.**

W bieżącym roku nasza placówka przystąpiła też do programu

„Opieka wytchnieniowa – edycja 2023”,

w ramach którego osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności będą mogły skorzystać z 14-dniowego, nieodpłatnego pobytu w ośrodku.

Po więcej informacji zapraszamy do Domu Pomocy Społecznej im. Józefa Żurawia w Brzózie Królewskiej.

Droga do beatyfikacji męczenników z Markowej

17 grudnia 2020 roku papież Franciszek zatwierdził dekret o męczeństwie polskiej rodziny Ulmów z Markowej: Józefa i Wiktorii wraz z siedmiorgiem dzieci, którzy zostali zamordowani 24 marca 1944 r. przez żandarmów niemieckich za ukrywanie w swoim domu rodziny żydowskiej. Tym samym otworzył drogę do ich beatyfikacji, która odbędzie się 10 września 2023 roku w parafii Sług Bożych, tj. w Markowej. Znamiennym jest fakt, że po raz pierwszy w historii błogosławionym zostanie nienarodzone dziecko.

Obok wielu osób i instytucji zaangażowanych najpierw w powstanie Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Wiktorii i Józefa Ulmów w Markowej i zainicjowanie procesu beatyfikacyjnego, szczególne miejsce i rolę, jeśli nie zasadniczą, należy przypisać księdzu prałatowi Stanisławowi Leji, proboszczowi tej parafii w latach 1993-2008, a urodzonemu w 1947 roku w Grodzisku Dolnym.

Parafię objął 12 sierpnia 1993 roku, skierowany przez ks. abp. Józefa Michalika, metropolitę przemyskiego. Dziś możemy powiedzieć, że skierowanie do tej parafii miało wymiar opatrznościowy. Może wtedy Bóg wyznaczył mu tę szczególną misję przywrócenia pamięci o tragedii rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów wraz z dziećmi, jaka wydarzyła się 24 marca 1944 roku w tej miejscowości.

Dlaczego nie stało się to wcześniej, przecież od tamtego tragicznego dnia upłynęło blisko 50 lat? To jemu Bóg udzielił tej łaski i przywileju odkrycia na nowo, najpierw przed parafią, następnie przed arcybiskupem metropolitą przemyskim Józefem Michalikiem, który także w 1993 roku objął Archidiecezję Przemyską.

Wiedza ks. Stanisława Leji pozyskana być może od parafian, może z dokumentów parafialnych, a może z biogramu Józefa Ulmy zamieszczonego w monografii wsi, stała się inspiracją do rozmów z ks. abp. Józefem Michalikiem o możliwości włączenia rodziny Ulmów na „listę" tworzonej drugiej grupy osób, męczenników II wojny światowej. 17 września 2003 roku bp pelpliński Bernard Szlaga otworzył proces beatyfikacyjny 122 męczenników, w tym rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów z dziećmi i od tej pory przysługiwał wszystkim objętych procesem tytuł Sług Bożych.

Ksiądz Stanisław odgrywał tu główną rolę jako proboszcz parafii, z której pochodzili Słudzy Boży. Poruszony niezwykłą postawą Józefa i Wiktorii otoczył ich w raz z parafianami szczególną modlitwą, miłością i kultem, inspirował do kolejnych działań w tym kierunku.

Rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego i jego kontynuacja stała się zadaniem i celem archidiecezji przemyskiej, w którym to dziele cały czas aktywnie uczestniczył metropolita przemyski, ks. abp Józef Michalik, a następnie abp Adam Szal.

W 1993 roku rodzina Wiktorii Ulma (prawdopodobnie bratanek) wystąpiła z wnioskiem do Instytutu Pamięci Yad Vashem o nadanie tytułu „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata". Medal i tytuł przyznano w 1995 roku. Nadanie tytułu i wszczęcie procesu miało istotne znaczenie dla kolejnych inicjatyw, w tym obecnego Muzeum.

W 2004 roku z inicjatywy ks. prałata Stanisława został wzniesiony pomnik na miejscowym cmentarzu, upamiętniający męczeńską śmierć całej rodziny z brzemienną wtedy Wiktorią. Stąd przedstawia on 9 urn symbolizujących każdego członka rodziny.

23 marca 2006 roku nadano Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Markowej imię Sług Bożych Rodziny Ulmów. Mszy św. i ceremonii nadania imienia oraz poświęcenia sztandarów przewodniczył przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski arcybiskup Józef Michalik. Wtedy także „tu" właśnie miało miejsce podpisanie przez prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, śp. Janusza Kurtykę oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza Ujazdowskiego wspólnej deklaracji pod nazwą „Świadkowie historii" – nagrody honorowej przyznawanej osobom szczególnie zasłużonym dla upamiętnienia historii Polski.

W 2007 roku dr Mateusz Szpytma, pracownik IPN w Krakowie, podczas posiedzenia klubu radnych Sejmiku Województwa Podkarpackiego przedstawił inicjatywę i pomysł podjęcia starań w kierunku budowy Muzeum Sprawiedliwych na Podkarpaciu, w Markowej.

Kilkanaście lat modlitwy, starań, rozwijania kultu Rodziny Ulmów stały się zapewne posiewem i fundamentem dalszych inicjatyw Zarządu i Sejmiku Województwa Podkarpackiego.

Jakże wymownym jest fakt, że podczas mszy św. na eksporcie ciała śp. ks. Stanisława Leji, zgromadzeni licznie parafianie prosili dla Zmarłego o łaskę spotkania w niebie Jana Pawła II, bł. ks. Jerzego Popiełuszkę, z którym spotkał się w wojsku oraz z Rodziną Ulmów. Przy Jego trumnie umieszczono obraz Józefa i Wiktorii z dziećmi, którzy *towarzyszyli jego drodze do wieczności*.

Przytoczmy na koniec wspomnienie o ks. prałacie Stanisławie ks. prałata Tadeusza Kocóra z Łańcuta, którym podzielił się jeszcze za życia Zmarłego, ale gdy ten był już świadomy swojej śmiertelnej choroby i wyraził się: *Widać to cierpienie potrzebne jest mojej parafii. Niech będzie jak Bóg zamierzył.*

A jak zamierzył, dzisiaj jesteśmy świadkami tego niezwykłego Bożego dzieła, w które włączył posługę i cierpienie ks. prałata Stanisława.

Ks. prałat Stanisław Leja zmarł 10 kwietnia 2008 roku i pochowany został w jego rodzinnej parafii w Grodzisku Dolnym.

W czerwcu 2008 roku Sejmik Województwa Podkarpackiego podjął decyzję i uchwałę o budowie Muzeum Polaków Ratujących Żydów na Podkarpaciu.

Stanisław Bartnik

Zespół Szkół Licealnych w Leżajsku

Oddział dwujęzyczny w „Chrobrym"

Wychodząc naprzeciw potrzebom młodych ludzi ZSL w Leżajsku otwiera w tym roku oddział dwujęzyczny, który skierowany jest do młodzieży z predyspozycjami do języków obcych.

Decyzję o jego utworzeniu podjęto analizując zapotrzebowanie na krajowym i zagranicznym rynku pracy oraz biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie studiami poza granicami naszego kraju.

Oddział dwujęzyczny gwarantuje nowoczesny i innowacyjny sposób nauczania języka angielskiego,w którym trzy przedmioty, takie jak: **biologia, chemia i geografia będą prowadzone w dwóch językach: polskim i angielskim.** Klasa ta oferuje uczniom szereg możliwości, m.in.: atrakcyjne programy do nauki języka, zajęcia w interaktywnych warsztatach z native speakerem oraz w ćwiczeniach z tłumaczeń audiowizualnych. Ponadto jej uczniowie będą mieli możliwość wzięcia udziału w wykładach na Wydziale Filologicznym UMCS w Lublinie i Uniwersytecie Rzeszowskim. Nie zapominamy też o praktycznej nauce języka angielskiego oferując uczniom atrakcyjne wyjazdy na warsztaty językowe do Wielkiej Brytanii i na Maltę, gdzie każdy uczeń może sprawdzić swoje umiejętności w sytuacjach życia codziennego, jak również w szkole językowej. Wszystkie te wyjazdy, zarówno w ramach wspomnianych warsztatów językowych, jak i w ramach programu ERASMUS, dają naszym uczniom możliwość poznania historii i kultury krajów anglojęzycznych, co jest niezbędnym elementem w późniejszych studiach filologicznych. Dodatkowym atutem tej klasy są zajęcia z translatoryki, które pozwolą młodym ludziom na pracę z różnymi tekstami zarówno literackimi, jak i dokumentami czy artykułami. Takie doświadczenie może się okazać niezbędne w przyszłej karierze zawodowej.

O przyjęciu do oddziału dwujęzycznego decydować będzie m.in. wynik sprawdzianu kompetencji językowych, który zostanie przeprowadzony na początku czerwca. Edukacja w tej klasie zakończy się maturą na poziomie dwujęzycznym, która gwarantuje lepszą pozycję w rekrutacji na uczelnie wyższe.

ZSL Leżajsk

Młodzież z „Chrobrego" w projekcie

Międzypokoleniowy wymiar sprawności fizycznej po pandemii Covid-19

23 lutego młodzież z ZSL im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku, jako wybrana grupa z Podkarpacia w kategorii wiekowej od 15 do 20 roku życia, wzięła udział w oficjalnym rozpoczęciu projektu naukowego pt. „Międzypokoleniowy wymiar sprawności fizycznej po pandemii Covid-19". Wydarzenie to miało miejsce w Uniwersyteckim Centrum Lekkoatletycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego. Grant finansowany jest przez Ministerstwo Edukacji i Nauki z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki – promocja sportu i nauki". Partnerem zostało Starostwo Powiatowe w Leżajsku. Beneficjentem projektu jest 100 uczniów naszej szkoły.

Główny cel to promocja aktywności ruchowej po pandemii COVID-19 z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań w sporcie i osiągnięć nauki wśród osób w wieku od 15 roku życia do 60 i więcej. Projekt ma duże znaczenie dla społecznego rozwoju kraju i regionu. Zaplanowane działania mają na celu podniesienie świadomości uczestników projektu nt. roli sprawności fizycznej w ograniczaniu skutków zdrowotnych pandemii COVID-19. W ramach projektu nasi uczniowie zostaną zdiagnozowani pod względem sprawności motorycznej, w tym wydolności organizmu, następnie będą poddani treningowi zdrowotnemu, mającemu na celu określenie poziomu ich sprawności motorycznej, a w konsekwencji poprawę wszystkich zdolności motorycznych.

Wykonawcami grantu są pracownicy Instytutu Nauk o Kulturze Fizycznej: kierownik, nauczyciel wychowania fizycznego w Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku dr Marian Rzepko, dr Maciej Brożyna, dr Robert Czaja, dr hab. prof. UR Sławomir Drozd, Łukasz Godek, dr Renata Grzywacz, dr Jarosław Herbert, Jerzy Kulasa. Opiekunami uczniów Zespołu Szkół Licealnych są: Agnieszka Kwiecień, Katarzyna Zygmunt, Maria Skrzat, Tadeusz Zebzda oraz Kazimierz Maruszak.

Szczegółowe informacje dotyczące projektu znajdują się na stronie internetowej www.sprawnoscfizyczna.pl.

dr Marian Rzepko

Zespół Szkół Technicznych w Leżajsku

Warsztaty językowe w Londynie

Od 19 do 24 lutego uczniowie ZST w Leżajsku uczestniczyli w warsztatach językowych w Londynie. Wyjazd był doskonałą okazją do wypróbowania swoich możliwości językowych oraz mobilizacją do dalszej nauki. Zakwaterowanie u rodzin brytyjskich stworzyło okazję do poznania kultury i zwyczajów panujących w Anglii.

Podczas pobytu w Londynie, udało nam się zwiedzić największe atrakcje stolicy Wielkiej Brytanii. Przygodę rozpoczęliśmy od zwiedzania słynnej Tower of London, Tower Bridge, Shakespeare's Globe oraz St. Paul's Cathedral, zobaczyliśmy też Kościół Templariuszy oraz Igłę Kleopatry.

Kolejny dzień upłynął na zwiedzaniu Muzeum Figur Woskowych Madame Tussauds. W drodze do British Museum zajrzeliśmy na Baker Street, gdzie mieszkał Sherlock Holmes. Zwiedziliśmy Plac Trafalgar, Piccadilly Circus, The Monument. Dzień zakończyliśmy spacerem po Soho i China Town.

Dzień trzeci to wizyta w Buckingham Palace, uroczysta zmiana warty i spacer po St. James's Park. Widzieliśmy Opactwo Westminster oraz gmachy parlamentu ze słynnym Big Benem. Popołudnie spędziliśmy w Muzeum Historii Naturalnej, Muzeum Nauki oraz Muzeum Victorii i Alberta.

Ostatni dzień pobytu rozpoczęliśmy od podziwiania panoramy Londynu z kapsuły London Eye i rejsu statkiem po Tamizie. Zwiedzanie Londynu zakończyliśmy spacerem po Parku Królewskim, wizytą w Muzeum Morskim oraz obserwatorium Greenwich.

Połączenie wyjazdu edukacyjnego z fantastyczną przygodą, pozwoliło nam zwiedzić „kawałek świata". Poza tym było świetną lekcją samodzielności, zaradności, współdziałania w grupie i, przede wszystkim, komunikacji w języku obcym.

ZST

Szymon Baj finalistą Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej

Doskonałe wieści dotarły do ZST w Leżajsku z Jarosławia, z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. S. Banacha, gdzie 23-24 lutego odbył się etap praktyczny i finał XLVI Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej. Tytuł finalisty w grupie elektroniki medycznej zdobył uczeń klasy czwartej technikum elektronicznego Szymon Baj, który wywalczył VII miejsce w Polsce. Zapewnił sobie tym samym indeks na wybrany kierunek Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Zmagania XLVI edycji olimpiady przebiegły, podobnie jak w latach ubiegłych, dwuetapowo. Etap pierwszy odbył się 3 lutego w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, gdzie uczestnicy pisali test, który wyłonił najlepszych 16 uczestników w każdej grupie przedmiotowej. Najlepsi rywalizowali w Jarosławiu o zwycięstwo XLVI edycji Olimpiady.

ZST

projekt dofinansowała

dpjw pnwm

Deutsch-Polnisches Jugendwerk
Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

polsko-niemiecka współpraca młodzieży

MORAWA 2023

„Razem osiągniemy więcej. Teraz zawodowo!" – to hasło tegorocznych spotkań w ramach międzynarodowego projektu Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

W dniach 13-17 lutego w prowadzonym przez Fundację św. Jadwigi pałacyku w Morawie na Dolnym Śląsku, technicy automatycy spotkali się z uczniami z Berufliche Schule des Kreises Stormarn in Bad Oldesloe.

Bogaty program tygodniowego pobytu obejmował między innymi: poznanie podobieństw i różnic szkolnictwa zawodowego w Polsce i Niemczech, warsztaty na temat możliwości odbycia praktyki za granicą, warsztaty tworzenia CV i przygotowania się do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej, wizytę w zakładzie kamieniarskim połączoną z poznaniem zautomatyzowanej linii obróbki granitu, wycieczkę do Wrocławia i udział w grze miejskiej, zwiedzanie obozu Gross Rosen. Nie zabrakło też gier i zabaw integracyjnych (w tym wspólnego smażenia faworków w tłusty czwartek), animacji językowych z wykorzystaniem MapoGry.

ZST

Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku

30 lat i 40 lat Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II w Leżajsku Szkoły Podstawowej nr 5

- W tym mieście, w Wadowicach, wszystko się zaczęło. I życie się zaczęło, i szkoła się zaczęła, studia się zaczęły, i teatr się zaczął, i kapłaństwo się zaczęło... – te słowa św. Jana Pawła II są nam wszystkim bardzo dobrze znane i nie bez powodu je przytaczam, jako że nasz Papież od 1 czerwca 2016 roku jest patronem Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Leżajsku. Ośrodka, którego historia sięga aż 1982 r. Wówczas dla nas, uczniów, nauczycieli i pracowników tej leżajskiej placówki, również wszystko się zaczęło...

Izabela Grzegrzółka z klasą 8

Początki specjalnej drogi...

Tak naprawdę trzon ośrodka, jaki istnieje w obecnej formie, powstał wiele lat wcześniej – była to klasa specjalna przy szkole nr 1 im. Mikołaja Kopernika. Jednakże od 1 września 1978 r. oddział specjalny w Leżajsku przestał istnieć z powodu braku naboru dzieci. W 1980 r. Kuratorium Oświaty i Wychowania w Rzeszowie mogło ponownie utworzyć klasy specjalne przy szkole nr 1 w Leżajsku. Przeznaczono dla tych klas oddzielne pomieszczenia w budynku przy ulicy Żwirki i Wigury, w bezpośrednim sąsiedztwie obecnego placu Jaszowskiego. Wówczas to powstały dwa oddziały klas liczące w sumie 26 uczniów. Wychowawczyniami tych klas zostały panie: D. Dobrowolskai I. Grzegrzółka, a dyrektorką szkoły nr 1, sprawującą opiekę nad tymi klasami, pani J. Kozaczenko.

Dorota Podlaska (z domu Dobrowolska) w swoich wspomnieniach z tamtego okresu podkreśla, jak wielkie znaczenie miało dla niej to, że mogła się uczyć pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami od starszej, bardziej doświadczonej koleżanki: *Po raz pierwszy zetknęłam się z dziećmi upośledzonymi i było to dla mnie bardzo trudne. Ale dużo pomogła mi pani Iza Grzegrzółka, która studiowała pedagogikę specjalną. Była dla mnie ogromnym wsparciem. Dostałyśmy wychowawstwo, każda z nas swoją klasę – pani Iza drugą, która liczyła 11 uczniów, a ja łączoną trzecią z czwartą z 15 uczniami łącznie. Dzieci były dosyć zdyscyplinowane i chyba czuły się szczęśliwe, bo wreszcie znalazły się wśród osób na swoim poziomie. Jeździłyśmy też z panią Izą do ich domów na tzw. wywiady, więc poznałyśmy środowisko rodzinne, co pomogło nam w lepszym zrozumieniu naszych podopiecznych.*

I tu się zaczyna historia...

1 września 1982 r. powołano do życia Szkołę Specjalną w Leżajsku. Na szkołę przeznaczono budynek – dworek przy ulicy Sandomierskiej 35 (obecnie 39). Mimo trudności lokalowych udało się rozpocząć rok szkolny we wrześniu w klasach IV-VIII z kadrą pedagogiczną: D. Dobrowolską, B. Garbacką, I. Grzegorzółką, E. Ryfą, oraz J. Wlaź, którą w 1983 r. zastąpiła J. Wylaź. Pierwszym dyrektorem Szkoły Specjalnej został pan J. Sagan, a pracę referenta otrzymała pani E. Filip.

We wspomnieniach pań, które były pierwszymi pedagogami specjalnymi i pracownikami w szkole, tak wyglądała w niej praca i nauka:

Pani Ela Ryfa prezentuje pokój nauczycielski na Sandomierskiej

- Zajęcia z pracotechniki odbywały się na korytarzu, gdzie oprócz kaflowego pieca stała kuchenka elektryczna. Pani Ela Ryfa gotowała z uczniami pyszne obiady. – wspomina pani Janina Kupras (wtedy Wylaź), a pani Ela Ryfa dodaje: *- Na zajęcia z wychowania fizycznego chodziliśmy na zewnątrz, na zieloną trawkę. Na zewnątrz znajdowały się też niestety toalety.*

- A o porządek i odpowiednią temperaturę w zimie w budynku dbały panie Stefania Niemiec i Kasia Kochan. A to wcale nie była prosta sprawa, bo trzeba było wstać o 4.00 rano i rozpalić w piecach, aby dzieci, rozpoczynając o 8.00 naukę, miały ciepło. – podkreśla pani Ela Kania (dawniej Filip) i zaraz dodaje: *- Mimo bardzo mroźnych i śnieżnych zim, kiedy woda zamarzała w wiadrach, frekwencja zawsze dopisywała!*

- Chociaż warunki lokalowe utrudniały naukę i pracę, atmosfera w placówce była przyjazna i serdeczna – pracowaliśmy wszyscy jak w rodzinie. Życie towarzyskie skupiało się w jednym pomieszczeniu – pokoju nauczycielskim, który był i sekretariatem, i księgowością, z imieninowym, truskawkowym tortem na zakończenie roku. – wspominają nauczycielki pracujące w tamtym okresie, panie Jasia Kupras i Ela Ryfa.

1 stycznia 1985 r. dyrektorem szkoły zostałpan E. Dziubek, a dwa lata później obowiązki dyrektora przejęła pani B. Garbacka. Do pracujących wówczas nauczycieli dołączyli: E. Ćwi-

ciąg dalszy na str. 16

Zakończenie 8 klas - Sandomierska 1992 r.

ciąg dalszy ze str. 17

kła, G. Wanat oraz G. Bańka, która w 1992 r. została kolejnym dyrektorem szkoły.

- O nowo twartej szkole specjalnej w Leżajsku powiedziała nam – mi i Eli (Włodarczyk, z domu Ćwikła – przyp. red.) *pani metodyk ze studium nauczycielskiego. Gdy zaczynałam pracę, z początku uderzyło mnie to, że moi uczniowie to prawie dorosłe osoby, 15-16-latki, młodzież, których niepełnosprawność wynikała głównie z zaniedbania środowiskowego, a nie zaburzeń rozwojowych.* – podkreśla pani Gienia Wanat.

Szkoła Podstawowa Specjalna nr 5 Ośrodkiem Specjalnym. Nowe lokum

W roku 1993 szkoła została przekształcona w Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy i przeniesiona do budynku przy ul. Mickiewicza 76, w którym funkcjonuje do chwili obecnej. W ośrodku utworzono oddziały klas od II-VIII.

- W „przeprowadzkę" byli zaangażowani wszyscy: nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi i ich rodziny, a nawet rodzice uczniów. Szczególnie zasłużył się jeden z nich, pan Jurewicz, który wysłużonym, żółtym żukiem przewiózł z ulicy Sandomierskiej na Mickiewicza całe wyposażenie klas. – wspomina pani Ela Kania.

- Po lekcjach zaczynaliśmy kolejną pracę, czyli urządzanie klasopracowni, które trwało do późnych godzin nocnych. – dodaje pani Jasia Kupras.

Dla chętnych wychowanków uruchomiono też internat znajdujący się w budynku przy ul. M. C. Skłodowskiej. Jego kierownikiem przez prawie 20 lat była pani I. Urbańska, a po niej stanowisko objęła pani B. Kaszycka. Jako pierwsi wychowawcy pracę w internacie rozpoczęły panie: E. Dąbrowska, r. Ordyczyńska, E. Posturzyńska, I. Wańczycka oraz A. Szpila.

Pani Renia Ordyczyńska tak pamięta te pierwsze miesiące funkcjonowania internatu:

- Na początku były dwie grupy: starsza i młodsza. Ja, jako świeżo upieczony pedagog zaraz po studiach, dostałam wychowawstwo w grupie starszej, którą musiałam uczyć życia w spartańskich warunkach – wszystko było nowe: meble, pokoje, łazienki, a wspólnie z dziećmi chcieliśmy, by czuły się jak w domu. Powstawały więc dekoracje, gazetki. Moim pierwszym szefem była pani kierownik Irena Urbańska, która nas, młodych pedagogów, wprowadzała w tajniki pracy pedagogicznej.

W pokoju nauczycielskim - Sandomierska - od lewej Elżbieta Filip, Elżbieta Ryfa, Dorota Podlaska

Dalsze losy i rozwój placówki

W 1998 r. w SOSW powstała pierwsza tzw. „klasa życia" dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, której wychowawcą została pani E. Ćwikła.

- W mojej pamięci zachowały się wyraźnie wspomnienia tych pierwszych lekcji z „klasą życia" – może dlatego, że zajęcia wyglądały zupełnie inaczej niż w klasach dla dzieci z niepełnosprawnością w stopniu lekkim. Tu nie było podziału na przedmioty: język polski, matematykę, przyrodę, itp., nie było sztywnych, 45-minutowych ram czasowych. Pracowałam tzw. metodą ośrodków pracy (dziecko poznaje świat w sposób wielostronny, poprzez osobiste doświadczanie zjawisk – przyp. red.), *a każdy dzień zaczynaliśmy od… spoglądania przez okno.* – wspomina pani Ela Włodarczyk (dawniej Ćwikła).

Przyszedł też wtedy czas na dalszy rozwój placówki. W roku szkolnym 2004/2005 uruchomiono w ośrodku Szkołę Zawodową Specjalną dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – kierunek kucharz małej gastronomii, a w kolejnym roku Szkołę Przysposabiającą do Pracy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

W 2006 r. w ośrodku nastąpiła kolejna zmiana na stanowisku dyrektora, z powodu śmierci pani G. Bańki. Dyrektorem ponownie została pani B. Garbacka, którą to funkcję obejmowała aż do swojego odejścia na zasłużoną emeryturę. Wówczas, w 2019 r. obowiązki dyrektora objął pan T. Chrząstek, wcześniejszy wicedyrektor ośrodka.

Kolejne lata funkcjonowania Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Leżajsku wyraźnie pokazują nam, że tendencje rozwojowe placówki wychodziły naprzeciw potrzebom osób z niepełnosprawnością, z dysfunkcjami, czyli ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Od 1 września 2009 roku ośrodek poszerzył ofertę edukacyjną o zajęcia prowadzone w ramach grupy wychowawczej w szpitalu powiatowym w Leżajsku. Grupę stanowiły dzieci z różnymi jednostkami chorobowymi, zarówno w normie intelektualnej, jak też z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

W roku szkolnym 2012/2013 w placówce zostały natomiast utworzone następujące nowe oddziały: oddział przedszkolny dla dzieci w wieku od 2 do 8 lat z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, wczesne wspomaganie

Kadra pedagogiczna – Sandomierska 1992 r.

rozwoju dziecka oraz klasa I-III dla uczniów z autyzmem.

Historia zatacza koło...

2 października 2019 r. budynek klasycystycznego dworku na ulicy Sandomierskiej – pierwsza siedziba szkoły specjalnej – przeszedł gruntowny remont i został oddany do użytku nie komu innemu, tylko Specjalnemu Ośrodkowi Szkolno-Wychowawczemu. Dzięki staraniom Starosty Leżajskiego Marka Śliża oraz decyzjom podjętym przez Radę Powiatu, należący do Skarbu Państwa dworek stał się miejscem, do którego zmierzają co rano przedszkolaki z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami już nie tylko dwóch, ale aż pięciu grup stanowiących przedszkole specjalne. W budynku mają również swoje gabinety specjaliści pracujący w ramach wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Obecnie, w 2023 r. Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. św. Jana Pawła II to placówka edukacyjna, w której kształcą się dzieci i młodzież zarówno w przedszkolu specjalnym, jak i szkole podstawowej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz z autyzmem, szkole podstawowej z tzw. „klasami życia" – dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, szkole branżowej I stopnia o specjalności kucharz dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz szkole przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Z kolei pedagodzy specjalni, specjaliści z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju, psycholodzy, logopedzi, specjaliści z zakresu integracji sensorycznej oraz fizjoterapeuci swoją fachową pomocą obejmują dzieci na wczesnym wspomaganiu rozwoju, która to forma wsparcia funkcjonuje w ośrodku od 2012 r.

Z jednej małej klasy, garstki uczniów, powstał kolos, lecz nie jak w ludowym powiedzeniu – na glinianych nogach, ale za to na solidnym fundamencie wiedzy, doświadczenia, nieustannie poszerzanych kompetencji i nowych, przystających do potrzeb uczniów kwalifikacji. Oraz czegoś jeszcze, a może i przede wszystkim: ogromnego serca, niezmierzonych pokładów cierpliwości, tolerancji i szacunku. Bo przecież każdy człowiek, każde dziecko „…ma prawo do szacunku. Nie ma dzieci – są ludzie." (J. Korczak)

SOSW w Leżajsku

Program obchodów jubileuszu

30-lecia SOSW im. św. Jana Pawła II w Leżajsku oraz 40-lecia Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 5 w Leżajsku

18 kwietnia 2023 r. (wtorek)

Spotkanie jubileuszowe

8.30-9.30 Uroczysta msza święta w Bazylice Zwiastowania NMP w Leżajsku

Przejazd do MCK na dalszy ciąg uroczystości

10.30-11.15 Rozpoczęcie obchodów w MCK w Leżajsku: powitanie gości przez dyrektora SOSW im. św. JPII Tomasza Chrząstka i przemówienie okolicznościowe Starosty Leżajskiego Marka Śliża

11.15-13.00 Część artystyczna z prezentacją ośrodka dawniej i dziś w wykonaniu uczniów i nauczycieli

13.00-14.00 Wręczenie pamiątkowych dyplomów, podziękowania, poczęstunek i zakończenie spotkania

19 kwietnia 2023 r. (środa)

Jubileuszowa Konferencja Naukowa

8.00-8.50 Rejestracja uczestników

9.00-9.15 Powitanie gości i otwarcie Konferencji: Starosta Leżajski Marek Śliż i dyrektor SOSW im. św. JPIII w Leżajsku Tomasz Chrząstek

9.15-10.20 Obudź dziecko w dziecku, czyli jak brokatem i pomponem zachęcić dziecko do współpracy – mgr Joanna Pałasz

10.20-11.20 Gdzie zaczyna się relacja z dzieckiem i jak ją pielęgnować, by kwitła – mgr Małgorzata Żółtaszek

11.20-11.50 Przerwa kawowa

11.50-12.40 Jak wspierać rodzinę i dziecko z niepełnosprawnością intelektualną na trudnych ścieżkach życia – dr hab. Danuta Wolska

12.40-13.30 Akceptacja ucznia z niepełnosprawnością intelektualną nie jest równoznaczna ze zgodą na każde jego zachowanie – dr Andrzej Wolski

13.30-14.20 Poczęstunek i zakończenie konferencji oraz obchodów jubileuszu

MUZEUM Ziemi Leżajskiej

Z kart naszej historii

Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim

Cz. VII.

Gospodarka klasztorna i ruch pielgrzymkowy w XVIII-XIX w.

Bazylika i pola lata 20. XX w.

Uroczystości koronacyjne w 1752 r. zbiegły się z ożywieniem gospodarczym w starostwie leżajskim. Lokalni rzemieślnicy, tacy jak stolarze, tokarze, sukiennicy, garncarze i malarze znaleźli zatrudnienie w pracach zmierzających ku właściwemu przygotowywaniu kościoła do uroczystości. Liczne odpusty, na które przybywało tysiące pielgrzymów były doskonałą okazją do sprzedaży rożnych produktów nastawionych na nich (wyżywienie, zakwaterowanie, wyroby pamiątkarskie, dewocjonalia, wyroby rzemiosła płócienniczego i sukiennictwa, wyroby rzemiosł drzewnych, garncarstwo). Bardzo typowym „odpustowym" rzemiosłem było piszczelnictwo i zabawkarstwo. Sama jurydyka klasztorna na Podklasztorzu generowała duże dochody dla wspólnoty klasztornej. Dawne przywileje królewskie co do danin na rzecz klasztoru były sukcesywnie powtarzane. Fundusz danin Ł. Opalińskiego zatwierdzony przez panujących uległ w przyszłości zmianom. Wymownym przykładem na to jest zapis w lustracji starostwa leżajskiego z 1765 r., określający wysokość daniny na 332 korce, 3 ćwierci i 21 garncy (żyta 106 korcy, 2 ćwierci, 6 garncy, pszenicy 66 korcy, 2 ćwierci, 6 garncy, jęczmienia 50 korcy, owsa 50 korcy, grochu 13 korcy, I ćwierć, 3 garnce, hreczki 40 korcy, jagieł 3 korce, I ćwierć, 3 garnce, siemienia lnianego 3 korce, I ćwierć, 3 garnce), a dodatkowo na karmienie 4 wieprzów 4 korce jęczmienia i 6 korcy owsa. Szacunek pieniężny za owe daniny wyniósł w roku wymienionej lustracji 2078 złp. Przykładowo, cena korca żyta wynosiła 6 złp, pszenicy 9 złp, grochu 9 złp, jagieł 12 złp, hreczki 5 złp. Z racji własności monarszej obszaru starostwa leżajskiego panujący w Polsce królowie byli kolatorami kościoła i klasztoru oo. Bernardynów w Leżajsku i podjęte przez nich zobowiązania, także w formie zatwierdzenia przywileju któregoś ze starostów leżajskich, miały być realizowane w przyszłości przez każdorazowych dzierżawców tego starostwa. Tak też było aż do końca istnienia starostwa, od czasu natomiast I rozbioru Polski w 1772 r. dobra królewskie przejęte zostały przez skarb habsburski i odtąd daniny owe realizowane były przez zarząd leżajskich dóbr kameralnych. Potem po nabyciu tych dóbr w 1819 r. przez hrabiego Wojciecha Miera, a następnie po przejęciu ich w 1831 r. przez Alfreda Potockiego, I ordynata łańcuckiego, zobowiązania owe były regulowane na rzecz klasztoru przez tych właścicieli ziemskich wedle starych nadań. Poddani wioski Siedlanka należącej do konwentu bernardyńskiego do 1761 r. wykonywali robociznę w formie pańszczyzny w rolnictwie podobnie jak mieszkańcy przedmieścia „Piasek". Powierzchnia leśna zwana „Mniszy Bór" (Las Klasztorny) liczyła ok. 280 ha, zaś „Sośnina" i „Dębina" pod klasztorem ok. 1,1 ha. Własne lasy zapewniały materiał budowlany na użytek konwentu, rzemiosło puszczańskie oparte o surowiec drzewny dostarczało wyrobów w różnej postaci na urządzenia mieszkalne i inwentarskie (gonty na krycie dachów, węgieł drzewny do kuźni klasztornej, potaż, wyroby stolarskie i kołodziejskie) część drewna było przeznaczone na sprzedaż i spławiane Sanem przez przystań w Starym Mieście. Powierzchnia lasów wynosiła 491 morgów i 1440 sążnie kw. (ok. 284 ha). Stan ziemi należącej do klasztoru ujmują zapisy Metryki Józefińskiej z lat 1785-1788 oraz opis nieruchomości klasztornych z 1797 r. Łączny obszar użytków rolnych (role orne łąki, ogrody, sadzawki, parcele podwórzowe,) wynosił 174 morgi 243 sążnie kw. (ok. 100 ha). Były to: tzw. Łan Pasieczny w Starym Mieście, Pasternik w Siedlance. Poręby i ćwierć Ćmielowiczowska w okolicach klasztoru. W I poł. XIX w. produkcją płodów rolnych zajmowało się również gospodarstwo „Łan" zwane dawniej „Łan Pasieczny" stanowiące kompleks rolno-łąkowy ciągnący się od granic pol wioski Łukowa na zachodzie do rzeki San na wschodzie o szerokości 150-200 m. Zajmował on obszar 55 ha, z czego: role to 32 ha, łąki 19 ha, pastwiska 2 ha ogrody warzywno-owocowe 0,8 ha i zabudowania 0, 6 ha. Utrzymywano tam dużą pasiekę liczącą kilkaset uli, hodowano bydło, świnie, konie i drób, założono również duży sad owocowy (głównie jabłonie, których owoce wykorzystywano do produkcji wina). Nadzór nad „Łanem" miał brat klasztorny zwany gospodarzem, a do pomocy służyło mu 7-9 stałych robotników rolnych. Likwidacja bezpłatnej pańszczyzny w 1848 r. wymusiła uprawę zbóż na „Łanie" na zasadzie spółki z chłopami Przychojca i Starego Miasta. Klasztor wnosił 50% materiału siewnego do obsiania własnych gruntów, chłopi natomiast druga połowę ziarna oraz własną robociznę. Zbiory dzielono po połowie dla klasztoru i dla chłopów. Pobudowane obiekty gospodarcze i obiekty utrzymywał klasztor.

Kapliczka w okolicach Leżajska

Klasztor - pocztówka

Ważną rolę w gospodarce klasztornej odgrywała pannificyna (sukiennica) produkująca dla zaspokajania potrzeb klasztoru i wielu też innych klasztorów bernardyńskich rozlokowanych w prowincji ruskiej. Funkcjonowała ona w latach 1729-1828. Wyroby były też zbywane na miejscu zwłaszcza podczas odpustów. Sukiennica zlokalizowana była w budynku klasztornym obok kuchni klasztornej. Folusz, gdzie zajmowano się obróbką rzadko utkanej tkaniny w celu nadania jej spoistości sukna, ulokowany był w młynie klasztornym nad Młynówką. Główne prace w sukiennicy i foluszu prowadzili wówczas bracia zakonni, a wspomagani byli przez różnych fachowców z zewnątrz i kobiety – prządki. Kierownictwo pannificyny spoczywało w rękach każdorazowego gwardiana, który rozliczał się z całej działalności sukiennicy przed prowincjałem zakonu i kapitułą. Produkowano tam głównie sukno cienkie tzw. cylicję, sukno „ojcowskie" na habity i „sukno proste na sukmany". Dwa stawy: „Podklasztorny" (później zwany jako staw Kurleja i „Siedlański" (później u Fetra) na Młynówce dostarczały ryb i energii wodnej dla młynów. Obok klasztoru istniał również browar klasztorny i olejarnia oraz ogród z sadzawką.

Ważnym stymulatorem dla pielgrzymów przybywających do klasztoru była możliwość uzyskania odpustów. Na wszystkie ważniejsze święta i uroczystości kościelne związane z Matką Bożą, ze świętymi patronami lub tytułem kościoła, papieże nadawali różne odpusty. Odpust oznaczał obietnicę szczególnego wstawiennictwa Kościoła u Boga, aby darował kary doczesne za popełnione grzechy, których wina już została odpuszczona w sakramencie pojednania. Są one udzielane wiernym pod pewnymi warunkami, które muszą być spełnione dla ważności zyskania odpustu. Należą do nich: chrzest św., wolność od ekskomuniki, ogólna intencja zyskania odpustu oraz stan łaski uświęcającej. Już w początkach XVII wieku na usilne staranie zarządu Prowincji Bernardynów w Polsce, Stolica Apostolska udzieliła odpustu zupełnego na wszystkie pięć głównych uroczystości Matki Bożej w kościołach bernardyńskich. Leżajsk ponadto otrzymał osobne potwierdzenia odpustów. Papież Benedykt XIV nadał w roku 1751 odpust dla Najświętszej Maryi Panny Bernardynów w Leżajsku na przeciąg 8 dni, wyznaczonych przez miejscowego ordynariusza. Biskup przemyski W. H. Sierakowski wyznaczył na ten odpust dzień koronacji cudownego obrazu Matki Bożej 8 września 1752 r. i całą oktawę (Matki Boskiej Siewnej). Ponadto odpusty odbywały się w Zwiastowanie Najświętszej Marii Panny (25 marca), kolejny w trzydniowe święto ruchome Zesłania Ducha Świętego (Zielone Świątki), św. Antoniego z Padwy (13 czerwca), Matki Boskiej Szkaplerznej (17 lipca), na Porcjunkułę – Matki Bożej Anielskiej (2 sierpnia), trzydniowy na Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny – Matki Boskiej Zielnej (15 sierpnia). Następny to wspomniany powyżej odpust Narodzenia Najświętszej Marii Panny – Matki Boskiej Siewnej (8 września). Kolejne zaś na św. Franciszka z Asyżu (4 października) oraz Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny (8 grudnia). Oprócz świąt maryjnych pielgrzymi przybywali również na święto Wniebowstąpienia Pańskiego, kiedy odbywał się w Leżajsku jeden z trzech dorocznych jarmarków oraz 8 maja na św. Stanisława patrona Polski. Odpusty stanowiły dla kościoła szczególne święto i nabożeństwa związane z nimi cieszyły się dużą frekwencją wiernych. Zawsze były uroczyście obchodzone, a łączone z rożnymi elementami świeckimi przyciągały wiernych, stając się elementem folkloru i kultury ludowej. Dużą grupę stanowili pątnicy, którzy odprawiali pielgrzymkę w podzięce za cuda i łaski doznane za wstawiennictwem NMP. Pielgrzymowała zarówno magnateria i szlachta, jak i mieszczanie i chłopi. Zapisy o nich zawarte są w Miraculach (Księgach cudów) z lat 1594-1766 i pokazują zasięg terytorialny kultu obejmujący nie tyko województwo ruskie (411 pielgrzymek), ale również obszary ościenne. Województwo sandomierskie to 205, lubelskie 48, krakowskie 34, bełskie 29, podolskie 12 pielgrzymek. Oprócz wielkich odpustów najczęściej pielgrzymowano w soboty i niedziele, głównie od maja do września. W kategoriach przestrzeni pielgrzymki do 30 km to 15,2% ogółu, od 30 do 60 km stanowią 27,3%, pomiędzy 60 a 120 km 42,3%. Przedział 120-210 km to 7,6%, zaś powyżej 210 km również 7,6% całości z 775 udokumentowanych miejsc. Jeśli chodzi o miejscowości z największą liczbą wykaz przedstawia się następująco: Przemyśl – 27, Sambor – 19, Jarosław – 17, Leżajsk – 16, Mościska – 14, Przeworsk – 13, Lwów – 12, Sandomierz – 12, Krzemień – 11, Tarnów – 11. Łącznie to 319 miejscowości z 22 ówczesnych województw. Pątnictwo grupowe przybierało różne formy. Najczęściej były to pielgrzymki sąsiedzkie, rodzinne, mieszkańców jednej okolicy czy miejscowości. Leżajskie sanktuarium, będące jednym z wielu ośrodków maryjnych powstałych po Soborze Trydenckim (1545-1563), stało się pod opieką bernardynów jednym z bardziej znaczących na terenie Rzeczypospolitej i ukazuje go jako centrum kultu o ponadregionalnym zasięgu.

Bibliografia:

O. Innocenty Rusecki, *Dzieje ojców Bernardynów w Leżajsku* [w:] *Dzieje Leżajska* – red. Józef Półćwiartek Leżajsk 2003.

Piotr Paluch, *Cudowne miejsce leżajskie. Kult pątniczy XVI-XVIII wieku w świetle ksiąg cudów.* Kraków 2011.

Zbigniew Larendowicz, *Historia posiadłości klasztoru oo. Bernardynów w Leżajsku.* Leżajsk 1994.

Józef Półćwiartek, *Podstawy materialne funkcjonowania kościoła i klasztoru oo. Bernardynów w Leżajsku [w:] Dzieje Leżajska* – red. Józef Półćwiartek Leżajsk 2003.

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżajskiej

DZIEŃ KOBIET
w Muzeum Ziemi Leżajskiej

„Ty siostrę we mnie masz" – pod takim tytułem w niedzielę, 12 marca, odbył się widowiskowy recital słowno-muzyczny w Muzeum Ziemi Leżajskiej zorganizowany przez placówkę przy współorganizacji Powiatu Leżajskiego. Wydarzenie odbyło się pod patronatem Starosty Leżajskiego Marka Śliża.

Jako cztery przyjaciółki w rolach głównych wystąpiły: Ewelina Grabowska, Marta Kiełbowicz, Ewelina Sokal i Aleksandra Federkiewicz. Towarzyszyły im zespół „za5pierwsza" oraz młode artystki tworzące grupę o nazwie „Zawirowani w pasji", w skład której weszły: Maria Szklanny, Aleksandra Ledwożyw, Julia Pleśniarska oraz Oliwia Urban.

Widowisko zostało zorganizowane z okazji Dnia Kobiet i miało charakter teatru połączonego z dużą dawką muzyki, w którym humor i wzruszenie nieustannie mieszały się ze sobą. Po oficjalnym otwarciu i przywitaniu gości przez dyrektora muzeum, życzenia obecnym na wydarzeniu paniom złożyli kolejno: Starosta Leżajski Marek Śliż, radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego i członek Rady Muzeum Karol Ożóg oraz przewodniczący Rady Powiatu Leżajskiego Adam Wylaź.

Jako pierwsze wystąpiły dziewczynki z grupy „Zawirowani w pasji", po czym rozpoczęła się część główna. Całość odbyła się na specjalnie przygotowanej scenie, w otoczeniu scenografii, z wykorzystaniem profesjonalnego nagłośnienia oraz oświetlenia. Za reżyserię, scenariusz, repertuar i przygotowanie wokalne odpowiadała Ewelina Grabowska. Artystka zaznaczyła, iż był to jej reżyserski debiut i podziękowała za to, że został on tak ciepło przyjęty. Za aranżacje muzyczne odpowiedzialny był Tomasz Miazga.

Na uwagę zasługuje niesamowita frekwencja, która przerosła oczekiwania organizatorów. Dlatego w tym miejscu kierujemy podziękowania w stronę uczestników wydarzenia, którzy pomimo ograniczonej przestrzeni dzielnie towarzyszyli nam do samego końca. Szczególnie podziękowania składamy paniom, które tak licznie przybyły na widowisko. Mamy nadzieję, że symboliczny prezent w postaci róży oraz poczęstunek lampką szampana sprawił, że będą panie miło wspominały ten dzień.

Oprócz wyżej wymienionych gości udział w spotkaniu wzięli również: członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Krzysztof Trębacz, wiceprzewodniczący Rady Powiatu Leżajskiego Marek Leszczak oraz przewodniczący Rady Muzeum dr Dariusz Półćwiartek.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania Bartłomiejowi Urbańskiemu, który odpowiedzialny był za nagłośnienie. Bardzo dziękujemy także restauracji Gospoda u Więcławów za użyczenie zastawy szklanej.

Ogromne wyrazy wdzięczności kierujemy w stronę Eweliny Grabowskiej, której inicjatywa, talent i zaangażowanie były niezastąpione podczas organizacji widowiska.

MZL

KWIECIEŃ 2023

IMPREZY KULTURALNE

RECITAL SŁOWNO-MUZYCZNY „TY SIOSTRĘ WE MNIE MASZ"

Termin: 1 kwietnia godz. 18:00
Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie
Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie
Opis: Widowisko słowno-muzyczne 4 przyjaciółek: Leny, Zuzy, Juli, Klary w towarzystwie zespołu „za5pierwsza"

KIERMASZ WIELKANOCNY

Termin: 2 kwietnia
Miejsce: Hol MCK w Leżajsku
Organizator: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku
Opis: Kiermasz Wielkanocny w Leżajsku to impreza cykliczna, na której okoliczni rękodzielnicy zaprezentują tradycyjne palmy, pisanki, regionalne hafty, drewniane i szmaciane zabawki, a także nietuzinkową biżuterię. W ramach kiermaszu zaprezentują się także stoiska kulinarne, na których nie zabraknie tradycyjnych domowych wypieków, potraw oraz miodów. Z okazji tego radosnego, pełnego kolorów i pachnącego wiosną święta zorganizowany będzie konkurs na „Jajko Wielkanocne". Podsumowaniem Kiermaszu będzie wręczenie nagród zwycięzcom oraz wystawa pokonkursowa.

OBRZĘDY WIELKANOCNE – KURYŁOWSKIE ZWYCZAJE

Czas: 9-10 kwietnia
Miejsce: Brzyska Wola, Dąbrowica, Kolonia Polska, Kulno, Kuryłówka
Organizator: GOK w Kuryłówce oraz Parafie
Opis: Turki są nieodłącznym elementem obchodów Świąt Wielkanocnych, w wielu miejscowościach naszego regionu jest zwyczaj stawiania straży grobowych przy symbolicznym grobie Na terenie Gminy Kuryłówka zwyczaj ten kultywowany jest w kościołach w Brzyskiej Woli, Dąbrowicy, Kolonii Polskiej, Kulnie, Kuryłówce.

SPOTKANIA Z FILMEM

Termin: 13 i 27 kwietnia, godz. 18:00
Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie
Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie, Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna"
Opis: Cykl spotkań z filmami niedostępnymi w codziennej ofercie kina komercyjnego.

DZIEŃ DOBRY

Termin: 16 kwietnia, godz. 18:00
Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie
Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie
Opis: Koncert promujący działalność charytatywną naszego regionu.

PARADA STRAŻY GROBOWYCH

Termin: 16 kwietnia
Miejsce: Majdan Łętowski
Organizator: Miasto i Gmina Nowa Sarzyna
Opis: Na Podkarpaciu nieodłączny element Wielkanocy to Turki, bo tak w wielu miejscowościach nazywa się straże grobowe. W Wielką Sobotę trzymają wartę przy symbolicznych grobach Chrystusa, w Wielkanoc uczestniczą w rezurekcji, a po Wielkanocy organizowane są wielkie parady z ich udziałem.

XVIII OGÓLNOPOLSKA I XXIX PODKARPACKA PARADA STRAŻY WIELKANOCNYCH „TURKI 2023"

Termin: 23 kwietnia
Miejsce: Sołectwo Gwizdów-Biedaczów
Organizatorzy: Gmina Leżajsk, GOK Gminy Leżajsk, Turki Parafii Gwizdów, OSP Biedaczów, organizacje działające w sołectwie
Opis: To ogromne wydarzenie przyciągające corocznie kilka tysięcy osób, w tym blisko 1500 samych Turków, orkiestr dętych i mażoretek. Cieszy się uznaniem również wśród gości – przedstawicieli władz szczebla krajowego i wojewódzkiego, mediów regionalnych oraz przedsiębiorców z całej Polski. Jej kolejna edycja odbędzie się w kościele parafialnym na Gwizdowie, a następnie na stadionie sportowym w Biedaczowie i już w tym momencie swój udział zadeklarowała rekordowa liczba oddziałów straży grobowych.

SPEKTAKL SEPARACJA

Termin: 17 kwietnia
Miejsce: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku
Organizator: MCK w Leżajsku
Opis: „Separacja" to komedia w reżyserii Przemysława Śliwy. Miasto jakich w Polsce wiele. Zwyczajny blok, zwyczajna egzystencja. Ale małżeńska para nie jest zwyczajna, niesie przez życie ciężar znaczącej różnicy wieku. Co z tego wyniknie? Potężna dawka humoru! Artyści Polskich Scen Dramatycznych – Monika Chrzanowska i Mariusz Marczyk – przez niemal 2 godziny będą rozśmieszać widzów do łez.

KONCERT ORKIESTRY DĘTEJ Z GRODZISKA DOLNEGO

Termin: 29 kwietnia
Miejsce: Park przy Ośrodku Kultury w Grodzisku Dolnym
Organizator: OK w Grodzisku Dolnym
Opis: Grodziska Orkiestra Dęta serdecznie zaprasza na koncert muzyczny, w którego repertuarze każdy znajdzie coś dla siebie.

SPEKTAKL TEATRALNY „MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ"

Termin: 30 kwietnia, godz. 18:00
Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie
Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie
Opis: Przedstawienie w wykonaniu aktorów działających przy Centrum Kultury i Bibliotece w Nowej Sarzynie.

IMPREZY SPORTOWE

DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA PODKARPACIA MŁODZIKÓW, KADETÓW I JUNIORÓW

Termin: 1 kwietnia
Miejsce: Hala MOSiR w Nowej Sarzynie
Organizatorzy: Podkarpacki Okręgowy Związek Tenisa Stołowego w Rzeszowie, Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Arka" Łętownia, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie

INDYWIDUALNE MISTRZOSTWA PODKARPACIA ŻAKÓW

Termin: 23 kwietnia
Miejsce: Hala MOSiR w Nowej Sarzynie, ul. M Konopnickiej 2
Organizatorzy: Podkarpacki Okręgowy Związek Tenisa Stołowego w Rzeszowie, Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Arka" Łętownia, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie
Opis: Celem rozgrywek jest popularyzacja tenisa stołowego i aktywnego trybu życia, zdobywanie medali, pucharów i punktów rankingowych oraz wyłonienie najlepszej drużyny, najlepszych zawodników do reprezentowania Podkarpacia w Mistrzostwach Polski. Prawo startu w zawodach mają wszyscy zawodnicy z Podkarpacia posiadający licencję Polskiego Związku Tenisa Stołowego.

XXII TURNIEJ PIŁKI SIATKOWEJ CHŁOPCÓW O PUCHAR STAROSTY LEŻAJSKIEGO

Termin: 18 kwietnia
Miejsce: Hala sportowa przy Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku
Organizator: ZSL im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku
Opis: Turniej piłki siatkowej to cykliczna impreza sportowa z udziałem drużyn siatkarzy reprezentujących szkoły ponadpodstawowe z Lublina, Biłgoraja i Leżajska.

Z życia Sparty

W 2023 roku odbyła się już X edycja turnieju halowej piłki nożnej LEŻAJSK CUP 2023.

W pierwszym dniu zawodów, 4 lutego, na leżajskiej hali przy Zespole Szkół Licealnych rywalizowały drużyny Orlika starszego rocznik 2012 i młodsi. Młodzi piłkarze walczyli o puchary ufundowane przez Starostę Leżajskiego Marka Śliża. Wszystkie turnieje rozgrywane były systemem każdy z każdym, co przy ośmiu zespołach dało do rozegrania 28 meczów.

Wyniki poszczególnych meczów dały końcową kolejność w tabeli:

1. MKS Strug Tyczyn
2. Złotsan Kuryłówka
3. JKS SMS Jarosław
4. Orlik Przemyśl
5. Sparta Leżajsk
6. DAF Rzeszów
7. Orzełek Przeworsk
8. Azalia Wola Zarczycka

Królem strzelców został Miłosz Początek (MKS Strug Tyczyn – 10 goli), najlepszym zawodnikiem – Krzysztof Małysa (Złotsan Kuryłówka), a najlepszym bramkarzem – Nikodem Czekański (JKS SMS Jarosław).

5 lutego rywalizowały drużyny rocznika 2014 i młodsi. Młodzi piłkarze walczyli o puchary ufundowane przez Burmistrza Leżajska Ireneusza Stefańskiego.

TABELA KOŃCOWA:

1. JKS Jarosław
2. Wisła Józefów
3. Orlik Przemyśl
4. Sparta Leżajsk II
5. Błękit Żołynia
6. Stal Gorzyce
7. Sparta Leżajsk I
8. WRS Rzeszów

Miano króla strzelców otrzymał Jan Bielecki (Sparta Leżajsk II – 13 goli). Najlepszym zawodnikiem został Adam Babiś (JKS Jarosław), a najlepszym bramkarzem Filip Świtajło (Orlik Przemyśl).

Po tygodniowej przerwie rywalizacja powróciła do leżajskiej hali przy Zespole Szkół Licealnych. 11 lutego 2023 r. zmierzyły się ze sobą drużyny rocznika 2013 i młodsi. Młodzi piłkarze walczyli o puchary ufundowane przez dyrektora MOSiR w Leżajsku Wojciecha Surmę.

TABELA KOŃCOWA:

1. Akademia Piłki Nożnej JKS Jarosław
2. TG Sokół Sokołów Małopolski
3. ZKS Stal Stalowa Wola
4. Ziomki Rzeszów
5. Tomasovia Tomaszów Lubelski
6. Sparta Leżajski
7. Stal Gorzyce
8. STS Gryf Gmina Zamość

Tytuł króla strzelców zdobył: Nikodem Fołta (Stal Stalowa Wola). Najlepszym zawodnikiem okazał się Dawid Mikus (TG Sokół Sokołów Małopolski), a najlepszym bramkarzem – Oliwier Klimkowski (JKS Jarosław).

W niedzielę, 12 lutego, turniej rocznika 2015 zamknął tegoroczny X Leżajsk CUP 2023.

Na gościnnej leżajskiej hali przy ZSL drużyny zmagały się o puchary dyrektora ZSL Zbigniewa Trębacza – fundatora nagród i gospodarza obiektu, na którym mogliśmy rozegrać wszystkie mecze.

Wyniki poszczególnych spotkań prezentują się następująco:

1. STS Gryf Gmina Zamość
2. Akademia Piłkarska Sokół Sieniawa
3. UKS SMS Przemyśl
4. AP WRS United Rzeszów
5 Sparta Leżajsk
6. Szkółka Piłkarska Błękit Żołynia
7. Gminna Akademia Piłkarska Zaleszany
8. UKS Czarni Oleszyce

Królem strzelców został Adam Sikaczewski (AP Sokół Sieniawa – 11 goli). Najlepszym zawodnikiem okrzyknięto Igora Świderka (STS Gryf Zamość), a najlepszym bramkarzem: Kacpra Kilona (SMS Przemyśl).

Organizatorzy turnieju dziękują fundatorom nagród, dzięki którym mógł odbyć się X LEŻAJSK CUP 2023, a są nimi: Starosta Leżajski Marek Śliż, Burmistrz Leżajska Ireneusz Stefański, dyrektor MOSiR Leżajsk Wojciech Surma, dyrektor Zespołu Szkół Licealnych Zbigniew Trębacz. Wielkie podziękowania należą się również sędziom, którzy nieodpłatnie poświęcili swój czas, aby mecze mogły zostać rozegrane bezpiecznie i profesjonalnie. A byli nimi: Tadeusz Rauza, Andrzej Maruszak, Janusz Kuszpa, Janusz Maczuga, Grzegorz Kisielewicz, Mirosław Popowicz, Jakub Jagiełło, Adrian Kyć. Obsługę medyczną zabezpieczał Konrad Baj.

Wyrazy wdzięczności kierujemy również do prezesa ZM SMAK Górno Mieczysława Miazgi za ufundowanie wędlin na poczęstunek dla organizatorów, trenerów i sędziów oraz zaproszonych gości. Podziękowania należą się także fotografowi Krzysztofowi Wylaziowi, który uchwycił rozgrywki w obiektywie dla potomnych oraz Tomaszowi Partyce (Firma Partyka Parkiet) i Wandzie Partyce (Firma TOJA) za pomoc w organizacji turnieju.

Turniej nie mógłby się odbyć, gdyby nie zaangażowanie Zarządu Klubu Sparta Leżajsk: Grzegorza Baja, Piotra Miazgi, Tomasza Stawarza, Konrada Augustyna i Krzysztofa Leniarta oraz rodziców, którzy pomagali przy jego organizacji.

Sparta Leżajsk

DOOKOŁA ŚWIATA
z Ireneuszem Wołkiem
podróż 113

Tajemnice Sacsayhuamán

Peru

Twierdza Sacsayhuaman

To była trudna noc. Nadal walczymy z objawami choroby wysokościowej. Co kilka godzin budziliśmy się, by zaczerpnąć głęboki wdech. Nawet podczas spoczynku organizm domagał się więcej tlenu.

Nie możemy jednak zrezygnować z atrakcji, które otaczają Cuzco. Często mówi się, że wycieczka na obrzeża miasta przypomina trochę podróż w czasie. Już za chwilę się przekonamy, ile w tym stwierdzeniu jest racji.

Dojeżdżamy do Sacsayhuamán. Tutaj też za 130 soli kupujemy Boleto Turistico – karnet, który upoważnia do wejścia do kilkunastu atrakcji – stanowisk archeologicznych i muzeów.

Wąską ścieżką wchodzimy na rozległy, trawiasty teren, którego perspektywę zamyka mur zbudowany z olbrzymich kamieni.

Przed nami Sacsayhuamán – kompleks inkaskich kamiennych murów wzniesionych na wysokości 3600 m n.p.m. Najprawdopodobniej była to twierdza obronna dla Cuzco, choć niektórzy uważają, że budowla mogła służyć jako miejsce kultu religijnego.

Obiekt składa się z trzech megalitycznych murów zbudowanych w układzie tarasowym – jeden nad drugim, ułożonych w zygzak i rozciągających się na długości około 400 m. Do budowy ścian użyto ogromnych głazów dostarczonych z kamieniołomów znajdujących się w odległości 15 km, a następnie obrabianych w celu idealnego ich dopasowania bez stosowania zaprawy. Największy użyty kamień ma wymiary 9 m wysokości, 5 m szerokości i 4 m grubości. Jego waga wynosi około 350 ton.

I tutaj kończy się cała wiedza archeologiczna, a zaczynają zagadki. Zagadki, które od wieków elektryzują współczesny świat.

Jak transportowano tak ogromne głazy bez użycia ciężkich maszyn? Hiszpański kronikarz Garcilaso de la Vega opisywał, że w transporcie jednego z olbrzymich bloków skalnych brało udział 20 000 Indian, jednak te informacje należy rozpatrywać przez pryzmat wybujałych wyobrażeń autora. Bo jak można do jednego kamienia podczepić liny, które równocześnie będzie ciągnęło 20 000 ludzi. Ale nawet gdyby głaz zbliżono do muru – kto przesunie go bliżej? Jak oprzeć setki dłoni na kamieniu? Pamiętajmy, że Inkowie nie znali koła, rolek, wozów, jucznych i pociągowych zwierząt. Posługiwali się wyłącznie linami z naturalnych roślin. Niezwykłe jest również to, że kamienne bloki pochodzą z kamieniołomów znajdujących się piętnaście kilometrów stąd. Na dodatek to bardzo górzysty teren, który praktycznie uniemożliwia ich transport – nawet dzisiaj.

Dlaczego przetrwały? Kiedy hiszpańscy kolonizatorzy przybyli na te tereny, burzyli wiele inkaskich konstrukcji wykorzystując materiały do swoich budowli. Ale gdy stanęli przed murami Sacsayhuaman, przerazili się ich ogromem. Gdy spytali Inków, kto zbudował te mury, usłyszeli odpowiedź: *To nie my, to ci przed nami!*

Tajemnicą pozostaje również sposób, w jaki docinano i obrabiano takie kamienie, skoro nie posiadano specjalistycznych maszyn i narzędzi, a wszystkie skalne elementy pasują do siebie idealnie, także ciężko w szczeliny zmieścić nawet ostrze noża. Kamienne bloki są idealnie gładkie, linie cięcia idealnie proste, a kąty 90 stopni perfekcyjnie zachowane – skąd wzięto wtedy takie narzędzia? Jak ustawiano olbrzymie kamienie jeden na drugim?

Slumsy okalające Cuzco

Na głazach nie znaleziono żadnych bruzd świadczących o ciosaniu kamienia. Pamiętajmy, że Inkowie nie znali metali za wyjątkiem plastycznego złota i srebra. Nie znali żelaza i technologii odlewu.

W inkaskich przekazach znajdują się doniesienia na temat tego, że Sacsayhuaman wznieśli przodkowie Inków lub inny pokrewny lud, który do budowy wykorzystywał pomoc boga Wirakocza. Ów bóg zstąpił z nieba na ziemię i podarował Indianom złoty klin, który potrafił zmiękczać kamień oraz urządzenie, które mogło przenosić w powietrzu wielkie bloki skalne.

Ile prawdy jest w inkaskich przekazach, a ile w doniesieniach kronikarzy? Czy to możliwe, że starożytne cywilizacje żyjące w Sacsayhuaman posiadały zaawansowaną wiedzę, której my jeszcze nie rozumiemy? Czy udział w ich tworzeniu mieli bogowie czy kosmiczne istoty? Na te pytania raczej przyjdzie nam stale domniemywać, niż oczekiwać jednej, prawdziwej odpowiedzi.

Na razie wiemy tylko, że mury te oparły się wszelkim katastrofom naturalnym i próbom ich obalenia aż do naszych czasów.

I chyba najmniej emocji wzbudza pierwotny wygląd budowli, którego nie można dzisiaj odtworzyć, ponieważ kronikarze nie zostawili wystarczająco szczegółowych opisów, a po napaści Hiszpanie zaczęli postępowy demontaż kompleksu.

Wychodzimy z drugiej strony twierdzy. Idziemy jeszcze wyżej. Zdyszani dochodzimy na wzgórze Pukamuqu, do punktu widokowego Miradordesde el Cristo Blanco, na którym wznosi się figura Chrystusa z otwartymi ramionami. Wysoka na 8 metrów, skierowana w stronę miasta ma symbolizować opiekę nad nim. Została wzniesiona w 1945 roku jako dar dla miasta od zamieszkałej w Cusco społeczności Palestyńczyków. I kolejna okazja, by zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

Wzdłuż strumienia schodzimy do miasta.

Niestety, takie widoki to częsty obrazek Peru: slumsy okalające niemal każde miasto.

Jesteśmy obok kościoła San Cristobal, który ze względu na swoje położenie jest jedną z najsłynniejszych świątyń chrześcijańskich. Powstała na ruinach inkaskiej w XVI wieku, a w 1650 roku w dużej części zniszczona przez trzęsienie ziemi.

Plac koło kościoła to kolejne miejsce, z którego rozpościera się widok na Cusco. A komu będzie mało może wejść na wieżę, skąd panorama będzie jeszcze piękniejsza.

A to kolejny przykład peruwiańskiej kuchni. Tutaj wegetarianie muszą odpuścić, bo dominują tłuste kawałki mięsa smażone na głębokim oleju i grillowane szaszłyki. Do tego podawana jest pokaźna porcja ziemniaków oraz *chicha morada* –popularny napój, sporządzany z fioletowej kukurydzy. Gasi pragnienie i jest sprzymierzeńcem w zapobieganiu wielu chorób.

Najedzeni, urokliwymi uliczkami schodzimy do centrum Cuzco.

Zdjęcia, tekst – Ireneusz Wołek

Zapraszam do obejrzenia filmu na YouTube: Niezwykły Świat Peru cz.1

DZIAŁANIA FUNDACJI LEŻAJSKIEGO STOWARZYSZENIA ROZWOJU

FUNDACJA
FUNDUSZ LOKALNY W LEŻAJSKU

W lutym Fundacja Leżajskiego Stowarzyszenia Rozwoju zakończyła realizację kolejnej edycji programu grantowego Działaj Lokalnie Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności. Program ten pozwala mieszkańcom małych miejscowości pozyskiwać fundusze na działania służące wspólnemu dobru. Do dziś w ramach kilkunastu edycji programu Działaj Lokalnie przekazaliśmy lokalnej społeczności ponad 0,6 mln. złotych wspierając realizację prawie 200 przedsięwzięć. Podczas ostatniej edycji programu dofinansowano pomysły 3 organizacji z powiatu leżajskiego.

W ramach otrzymanych dotacji zrealizowanych zostało wiele różnorodnych działań. Stowarzyszenie Rozwoju i Pomocy Wsi Stare Miasto nad lokalnym zbiornikiem wodnym stworzyło ścieżkę edukacyjną. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sarzyna zaangażowało się w uprzątnięcie 3 hektarowego użytku ekologicznego „Starorzecze Sanu w Sarzynie", na terenie którego w przyszłości odbywać się będą zajęcia przyrodnicze. Dzięki muralowi wypiękniał również budynek Szkoły Podstawowej im. Józefa Świątoniowskiego w Brzyskiej Woli.

Realizacja programu Działaj Lokalnie nie byłaby możliwa bez zaangażowania mieszkańców naszego powiatu. Działania fundacji można wesprzeć m.in. przekazując na jej rzecz 1,5% podatku dochodowego. Wystarczy wpisać w odpowiednią rubrykę rocznego zeznania podatkowego KRS 0000328376.

Przekazując 1,5% podatku dochodowego naszej organizacji przekazujesz go tym samym ludziom i organizacjom z Twojego najbliższego otoczenia. Twoje pieniądze zostaną w miejscu, w którym żyjesz, z którego pochodzisz lub do którego czujesz sentyment.

OGŁOSZENIE PŁATNE

SKLEP ROWEROWY
SERWIS
SPRZEDAŻ
Żołynia
ul.Białobrzeska 1
tel. 660 512 185

NAJWIĘKSZY SKLEP
SPORTOWO-ROWEROWY
Leżajsk
ul.Mickiewicza 74,
I piętro (obok dworca)
tel. 666 349 932

ALIOR BANK

Partner

SPRAWDŹ NASZĄ OFERTĘ

- **pożyczka gotówkowa**
  RRSO: 19,87%
- **kredyt konsolidacyjny**
  RRSO: 18,04%
- **konta osobiste lub firmowe**
- **kredyty dla firmy**

Zapraszamy:

Leżajsk
Plac Targowy 13
☎ 603 741 741

Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) pożyczki: 19,87% (stan na 16.01.2023 r.). RRSO kredytu konsolidacyjnego: 18,04% (stan na 16.01.2023 r.). Taryfa opłat i prowizji dla Klientów Indywidualnych, ogólne warunki ubezpieczenia dla kredytobiorców, pełnomocnictwo agenta, karty produktu oraz dokumenty zawierające informacje o produkcie ubezpieczeniowym są dostępne w placówkach Alior Banku SA i na www.aliorbank.pl. Zastosowane w niniejszym materiale pojęcia oznaczają zgodnie z wykazem usług reprezentatywnych: konto osobiste – rachunek płatniczy. Alior Bank SA, ul. Łopuszańska 38d, 02-232 Warszawa.

życzymy Wam i Waszym Rodzinom

Radosnych Świąt Wielkanocnych

FRiK FABRYKA ROZWOJU I KARIERY

Centrum Edukacji i Promocji | IDEA

Biuro w Leżajsku | **ul. Klasztorna 2F/4, 37-300 Leżajsk**

@fabrykaRiK fabrykarik@gmail.com www.fabrykarik.pl 500 252 928 536 126 266